

Integration och migration

motionsbehandling

Partistämmans beslut 2015

Integration och migration

Asyl- och migrationspolitik – motion 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5

6.1 att partistämman tillkännager för medlemmarna som sin mening att: Centerpartiet skall verka för att asyl aldrig ska kunna söka på Svenska ambassader utan enbart vid ankomst till Sverige.

6.2.1 Sverige inte ensidigt ska gå före övriga länder och bevilja asyl i stor skala på sina ambassader. Denna väg ska istället öppnas tillsammans med övriga EU-länder,

6.2.2 Sverige i likhet med övriga EU-länder ska ge temporära uppehållstillstånd som huvudregel. Permanenta uppehållstillstånd som grundprincip bör införas i takt med övriga EU-länder,

6.2.3 Sverige ska se över sina regler för anhöriginvandring till de med uppehållstillstånd i riktning mot praxis i övriga EU-länder. Mer generösa regler bör sedan införas tillsammans med övriga EU-länder,

6.2.4 Sverige ska anpassa sina regler för åldersbedömning av ensamkommande flyktingbarn till EU-praxis. Många är betydligt över 18 år och ska då söka asyl som vuxna och inte som barn, klassas de ändå som barn är detta orättvist både mot de vuxna som söker asyl som vuxna och mot de barn som placeras tillsammans med betydligt äldre,

6.3.1 Sverige inte ensidigt ska gå före övriga länder och bevilja asyl i stor skala på sina ambassader. Denna väg skall istället öppnas tillsammans med övriga EU-länder,

6.3.2 Sverige i likhet med övriga EU-länder skall ge temporära uppehållstillstånd som huvudregel. Permanenta uppehållstillstånd som grundprincip bör införas i takt med övriga EU-länder,

6.3.3 Sverige bör se över regler för anhöriginvandring till de med uppehållstillstånd i riktning mot praxis i EU. Mer generösa regler bör införas tillsammans med övriga EU-länder,

6.3.4 Sverige ska anpassa regler för åldersbedömning av ensamkommande flyktingbarn till EU praxis.

6.4.1 att flyktingmottagandet begränsas till en hanterbar nivå, gärna i samarbete med våra Nordiska grannländer. Tillfälliga uppehållstillstånd och begränsningar i anhöriginvandringen kan vara ett sätt att nå en bit på vägen,

6.4.2 att ökade insatser görs för att hjälpa flyktingar i deras hemländer och i flyktingläger. Till exempel bör 1 %-målet då det gäller u-landsbistånd återställas,

6.4.3 att Sverige tillsammans med andra länder, FN m.fl. arbetar mer aktivt och målmedvetet för att skapa fred, stabilitet och ekonomisk och social utveckling i de drabbade länderna,

6.4.4 att regelverket då det gäller arbetskraftinvandring ses över och möjlighet ges för granskning och utvärdering av resultatet.

6.5.1 bifalla motionen,

6.5.2 Riksdagsgruppen i gruppmotion motionerar om en realistisk och på riktigt solidarisk migrationspolitik.

Partistyrelsens yttrande:

Totalitära och förtryckande regimer, våldsamma konflikter, terrorism och allvarliga brott mot mänskliga rättigheter gör att över 50 miljoner människor är på flykt runtom i världen. Detta ställer stora krav på såväl världssamfundet som på EU och Sverige. Sverige behöver vara en aktiv part i en global strävan efter att minska antalet konflikter och sprida demokrati i världen.

Dagligen riskerar nu människor sina liv på Medelhavet i hopp om att finna en fristad i Europa. Att så sker är en direkt följd av lagstiftning som syftar till att hindra människor på flykt att ta sig in i EU. Endast genom fler lagliga vägar till Europa kan antalet dödsoffer på Medelhavet minskas och flyktingsmugglingen begränsas på ett effektivt sätt.

Samtidigt som många flyktingar söker sig till Europa så befinner sig det stora flertalet i flyktingläger i sina hemländer eller angränsande stater. Sverige är ett av de länder som tar störst ansvar för att finansiera FN:s flyktingprogram och andra liknande insatser. Detta är ett ansvar som Sverige bör fortsätta ta, samtidigt som det är viktigt att agera pådrivande för att fler länder gör mer. Partistyrelsen anser att Sverige även fortsatt ska leva upp till målet om att biståndsbudgeten ska motsvara en procent av bruttonationalinkomsten (BNI), och att Sverige ska följa OECD:s biståndskommitté DAC:s regler för vad som kan räknas som bistånd.

Vid partistämman i Karlstad beslutade Centerpartiet att verka för att utländska medborgare ska kunna söka asyl vid svenska ambassader utomlands. Partistyrelsen medger att det i områden där det råder krigstillstånd skulle medföra betydande svårigheter att hantera asylärenden på ett säkert sätt. Om det ens är möjligt att hålla ambassaden öppen. Samtidigt finns goda skäl att öppna möjligheten att söka asyl på ambassader i länder där sådan verksamhet kan bedrivas på ett säkert och rimligt sätt. I arbetet med detta finns också anledning att överväga möjligheten att införa humanitära visum, gärna i samarbete med EU och andra länder. Mottagandet av kvotflyktingar är i dag generellt för lågt i hela EU, trots att detta är ett av få sätt på vilket de människor som är i allra störst behov av skydd på ett ordnat sätt kan ta sig i säkerhet i Europa.

Partistyrelsen menar att betydande reformer behövs när det kommer till EU:s migrationspolitik. Unionen måste hitta sätt att bättre hantera stora flyktingströmmar till följd av allvarliga kriser i vår närhet. En del i det är att unionen behöver verktyg för en större samordning och för att se till så att fler medlemsländer är med och ta ansvar. Denna fråga behandlas också mer utförligt i stämmoprogrammet *Närodlad integration*. Detta program tar också upp en rad andra frågeställningar som motionärerna belyser.

Partistyrelsen gör vidare bedömningen att tillfälliga uppehållstillstånd skulle ha en ringa inverkan på antalet asylansökningar i Sverige. Inte minst då det förutom detta finns en rad skäl till att många söker sig till Sverige. Skäl som långtifrån alltid har koppling till svenska asylregler. Däremot skulle tillfälliga uppehållstillstånd minska drivkrafterna för människor att integreras i det svenska samhället och delta i etableringen på arbetsmarknaden. Detta var också ett av huvudskälen till att permanenta uppehållstillstånd började användas i högre utsträckning. Centerpartiets grundhållning är att den främsta utmaningen i ljuset av dagens flyktingströmmar är att utveckla en fungerande integrationspolitik. Inte minst då den demografiska utvecklingen ställer krav på ett betydande tillskott av människor i arbetsför ålder till svensk arbetsmarknad. Det är också viktigt att värna migrationsöverenskommelsen och de reformer av arbetskraftsinvandringen som Centerpartiet och Alliansen genomfört i regeringsställning.

När det kommer till anhöriginvandring kan partistyrelsen konstatera att någon generell praxis inte finns i EU. Det är dock viktigt att familjer som splittrats till följd av krig, konflikter och förföljelse kan återförenas i Sverige. Emellertid finns skäl att se över dagens regelverk, vilket också beskrivs närmare i det av partistyrelsen föreslagna migrations- och integrationsprogrammet.

Åldersbestämning av barn och ungdomar måste ske på ett rättssäkert sätt och i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Partistyrelsen anser avslutningsvis att det finns ett stort behov av reformer på integrations- och migrationsområdet. Detta ställer krav, inte minst på regeringens handlingskraft. Men det är också nödvändigt att Centerpartiet på riks- och lokalnivå, tillsammans med civilsamhället och andra berörda aktörer, bedriver ett aktivt arbete för ett bättre mottagande och snabbare integration.

Partistämman beslutade:

att Sverige aktivt arbetar för ett ökat mottagande av kvotflyktingar i EU,

att Sverige tillsammans med andra länder i EU, FN och på andra internationella arenor arbetar aktivt och målmedvetet för fred, demokrati och hållbar ekonomisk utveckling.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
6.4.3

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

6.1

6.2

6.3

6.4.1

6.4.2

6.4.4

6.5

Asylprocessen – motion 6.6, 6.7.

6.6.1 att Migrationsverket jobbar snabbare,

6.6.2 att det blir någon konsekvens av att kasta id-papper.

6.7 Att Centerpartiet arbetar för att införa en kvotering till förmån för ensamkommande flickor vilket innebär att vi ska ha en positiv särbehandling och flickorna ska utgöra minst 60 % av de ensamkommande.

Partistyrelsens yttrande:

Människor som av olika skäl flytt från sina hemländer upplever ofta stor osäkerhet och otrygghet. Det är därför av stor vikt att människor som söker asyl i Sverige behandlas rättssäkert och att deras ärenden handläggs skyndsamt. Såväl långa handläggningstider som vittnesmål om att människor med liknande bakgrund behandlats olika i asylprocessen är enligt partistyrelsens mening skäl för att göra en grundlig översyn av hur asylprocessen går till och hur Migrationsverket fungerar. Inriktningen bör vara att Migrationsverkets uppdrag ska renodlas till att i första hand omfatta själva behandlingen av asylärenden. Genom en sådan renodling uppstår bättre förutsättningar för att korta handläggningstiderna. På så sätt kan också myndigheten stärka samarbetet med vissa

ambassader, vilket delvis är bristfälligt i dag. Därtill kan behovet av att stärka kunskapen om enskilda länder bättre tillgodoses, samtidigt som kvaliteten på de språkanalyser som genomförs kan höjas.

Det finns, ovanstående till trots, en rad skäl till att handläggningstiden i enskilda fall kan bli lång även fortsättningsvis. Ett sådant skäl kan vara att id-handlingar saknas. Detta kan i sin tur ha flera orsaker. Bland dessa kan nämnas att den asylsökande dragit slutsatsen att man inte har tillräckligt starka asylskäl eller att man blivit uppmanad av flyktingsmugglare att göra sig av med id-handlingarna. Det finns också exempel på människor som fötts och vuxit upp i exil i flyktingläger och av den orsaken inte kunnat få några id-handlingar. Ytterligare ett skäl till att svenska myndigheter anser människor sakna id-handlingar är att de kommer från länder vars statsförvaltning inte anses tillförlitlig, och att de handlingar som utfärdats helt enkelt ogiltigförklaras.

Sammantaget är frågan om identitetshandlingar i asylprocessen komplex, och det är inte helt enkelt att göra tydliga gränsdragningar. Däremot finns det i dagsläget vissa incitament för asylsökande att uppge sin identitet. Inga absoluta krav ställs på att man måste ha giltiga id-handlingar, men den som medverkar till att göra sin identitet sannolik kan få möjlighet att söka jobb i Sverige redan under asylprocessen, samtidigt som det ses som fördelaktigt när ens ärende handläggs.

När det gäller ensamkommande underåriga barn och ungdomar ser vi just nu att andelen flickor ökar. Kön fördelningen i denna grupp till trots är det dock viktigt att asylrätten värnas. Oavsett kön måste varje människas asylärende bedömas rättssäkert och vederbörandes skyddsbehov komma i första rummet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade: 6.6

Partistämman beslutade att avslå följande motioner: 6.7
--

Rörlighet över gränserna – motion 6.8

6.8.1 att Centerpartiet formulerar konkret politik för att närma sig visionen om fri rörlighet,

6.8.2 att Centerpartiet verkar för att visumfrihet till Schengenområdet kraftigt utökas avseende antalet länder,

6.8.3 att svenska migrationsmyndigheters tillämpning av viseringskodexen utvärderas med avseende på avslagsmotiveringar och rättssäkerheten. (En möjlighet är att ge Statskontoret i uppdrag att genomföra en sådan utvärdering.),

6.8.4 att det bör undersökas huruvida diskrimineringslagen har rättsverkan i förhållande till viseringskodexen och om den har det, huruvida svenska migrationsmyndigheter följer den i viseringsärenden,

6.8.5 att integritetskränkande inslag i viseringskodexen tas bort,

6.8.6 att Centerpartiet ställer sig negativt till utökad registrering av flygresenärer till och från Europa, oavsett om det rör EU-medborgare eller tredjelandsmedborgare.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en mycket viktig fråga som gäller människors rörlighet och hur svenska myndigheter hanterar visum. Det är viktigt att rättssäkerheten för den som ansöker om visum upprätthålls och att rutinemässiga avslag kan undvikas. Även i detta sammanhang menar partistyrelsen att det är på sin plats att påpeka behovet av en översyn av Migrationsverket och asylprocessen.

När det gäller Centerpartiets vision om fri rörlighet delar partistyrelsen motionärens hållning att konkreta steg behöver tas i denna riktning, något som kan ske på flera områden. Dels i fråga om att skapa lagliga och säkra vägar för dem som är på flykt från krig, våld och förföljelser, och dels i fråga om att öka möjligheten för människor att resa, bedriva näringsverksamhet och av andra orsaker röra sig över nationsgränser. En viktig del i det är att verka för att visumfriheten till Schengenområdet kan utökas.

Diskriminering ska med kraft motverkas, och den personliga integriteten behöver skyddas. Partistyrelsen gör bedömningen att det inte finns täckning i den gällande svenska diskrimineringslagen för att hävda att den utövar direkt rättsverkan i förhållande till viseringskodexen. Inom europeisk diskrimineringsrätt lyfts däremot frågor som rör rörlighet och vilka rättigheter personer har när det kommer till inresa vid gränsposteringar. De rättigheter som nämns här gäller dock EU-medborgare, och endast undantagsvis tredjelandsmedborgare. Att i vissa fall utvidga den europeiska diskrimineringsrätten till att i viss utsträckning omfatta också tredjelandsmedborgare kan vara en logisk följd av en strävan att med friare rörlighet som målsättning utvidga visumfriheten till att omfatta fler länder.

Den personliga integriteten behöver vägas in när myndigheter ges tillgång till registeruppgifter av olika slag. Frågan om registrering av flygresenärer har varit aktuell i över ett decennium och det är bra att begränsningar i regelverken, som reglerar staters tillgång till flygbolagens passagerarregister, har kunnat införas. Centerpartiet har agerat för att motverka en allt för omfattande registrering av flygresenärer. Vi har varit tydliga med att det behövs en proportionalitet i lagstiftningen till skydd för enskilda människors privatliv. Det finns dessutom inte tillräckliga bevis för att det skulle ge önskad effekt för säkerhet och terrorbekämpning om staters befogenhet att ta del av personuppgifter utökades ytterligare. Partistyrelsen anser därför att steg mot en ännu mer omfattande registrering ska undvikas.

Partistämman beslutade: att möjligheten undersöks att utöka den europeiska diskrimineringsrätten till att i vissa fall också omfatta tredjelandsmedborgare.
--

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade: 6.8

Asyl för "visselblåsare" – motion 9

6.9.1 att Centerpartiet uttrycker sin uppskattning för den insats som Snowden gjort genom sina avslöjanden,

6.9.2 att Centerpartiet ska verka för att Edward Snowden, om han så önskar, ska ha möjlighet att få visum för tillfälliga besök i Sverige,

6.9.3 att Centerpartiet ska verka för att Edward Snowden, om han så önskar, ska få asyl i något EU-land,

6.9.4 att Centerpartiet ska verka för att Edward Snowden, om han så önskar, ska beviljas asyl i Sverige.

Partistyrelsens yttrande:

I början av juni 2013 trädde Edward Snowden fram som "visselblåsare" i ett stort avslöjande i Guardian och Washington Post, vilka i ett antal artiklar hade gett detaljerade inblickar i den amerikanska säkerhetstjänstens metoder. Enligt uppgifterna ägnar sig NSA, National Security Agency, åt att kartlägga telefonsamtal i USA och att begära ut stora mängder information om enskilda från företag som Google och Facebook. Om länder gör fel kan visseblåsare fylla en viktig funktion, partistyrelsen anser dock inte att det är Centerpartiets uppgift som politiskt parti att, i enlighet med motionärens önskan, ta så tydlig ställning i ett enskilt fall. Snarare bör det vara Centerpartiets uppgift att också i fortsättningen lyfta en allmän diskussion om betydelsen av att skydda den personliga integriteten. Till detta hör naturligtvis att visseblåsare behandlas i enlighet med de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer.

Till de mer känsliga frågorna i förhållande till den personliga integriteten hör omfattningen av staters avlyssning och eventuell brist på demokratisk insyn. Det är betydelsefullt att i samhällsdebatten och i det politiska arbetet lyfta de konsekvenser som kan bli följden om stater tar sig friheten att övervaka allt som statsmakten bedömer vara relevant utan att detta balanseras av en fungerande kontrollmakt.

Partistyrelsen vill slutligen klargöra att asylärenden är individuella och hanteras av fristående myndigheter. Det är en juridisk process och inte primärt en fråga för politiska partier.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner: 6.9
--

Mottagande av asylsökande – motion 6.10, 6.11, 6.12

6.10 Att Centerpartiet ska verka för att det införs krav på att företag/organisationer som driver asylmottagningar att de ska ordna sysselsättning/aktivitet/praktik som motsvarar en normal 8 timmars arbetsdag. Kravet ska vara med i upphandlingsunderlaget från Migrationsverket.

6.11.1 att det i upphandlingen av asylboenden införs krav på välfungerande transporter till och från boendet. Det innebär att de som driver boendet måste tillhandahålla transporter om det saknas välutbyggd kollektivtrafik eller om resor med befintlig kollektivtrafik kostar för mycket,

6.11.2 att Centerpartiets riksorganisation ges i uppdrag att utforma detaljerna i hur ovanstående förslag ska kunna genomföras.

6.12.1 att Centerpartiet verkar för att alla asylsökande barn erbjuds skolgång,

6.12.2 att Centerpartiet verkar för att det skjuts till statliga medel till asylsökandes skolgång,

6.12.3 att Centerpartiet verkar för att skapa en nationell rekommendation eller ett nationellt system för undervisning av barn som kommer till Sverige i skolålder för att säkra att de kan genomföra skolan med basala behörighetskrav till gymnasiet.

Partistyrelsens yttrande:

Under de senaste åren har kritiska röster höjts mot kvaliteten i Sveriges mottagande av asylsökande, och det med rätta. När asylboendena inte räckt till har nya behövt handlas upp i snabb takt, och kvaliteten har kommit i andra hand. Detta är dock ingen hållbar lösning, då bristande kvalitet i den verksamhet som bedrivs på asylboendena leder till sämre fysisk och psykisk hälsa för de asylsökande, samtidigt som det försvårar integrationen.

Ett illa fungerande mottagande av asylsökande var ett av skälen till att Centerpartiet vid kommundagarna i Norrköping 2015 lade fram en integrationsrapport som bland annat slog fast att upphandlingarna av asylboenden måste bli mycket bättre. Krav måste ställas på lokalerna liksom på sysselsättning för dem som bor där. Vi välkomnade också i rapporten ett nära samarbete med bland annat civilsamhälle och lokalt näringsliv.

Ytterligare en del i vår integrationsrapport handlade om att åstadkomma en jämnare fördelning av asylboendena över landet. Hittills har denna fördelning varit alltför sned. För att åstadkomma en jämnare fördelning var det bland annat viktigt att Migrationsverket kunde få möjlighet att driva asylboenden i egen regi. Detta för att öka möjligheten att styra var i landet nya asylboenden öppnas. Inför den här stämman föreslår också partistyrelsen att ansvaret för de asylsökande samt de medel som staten avsätter för detta, överförs till kommunerna. Detta skulle ytterligare öka möjligheten att anpassa verksamheten inom asylmottagandet och skapa möjligheter att redan tidigt knyta asylsökande och nyanlända till en lokal arbets- och bostadsmarknad. Detta leder också till att kommunernas rådighet över asylboendena ökar avsevärt. Det faktum att förslaget innebär att ansvaret för asylboendena flyttas från Migrationsverket till kommunerna förändrar naturligtvis inte partistyrelsens inställning att det måste ställas tydliga krav på kvalitet på asylboendena.

När det kommer till transporter och kollektivtrafik lyfter motionärerna upp en viktig aspekt. Tillgången till kollektivtrafik och möjlighet att exempelvis ta sig till affären är viktigt också för dem som bor på ett asylboende. Samtidigt så skulle den reform som partistyrelsen föreslår också skapa betydande möjligheter för att hitta lokala transportlösningar som kan anpassas till lokala omständigheter. Vi utesluter inte att det på sina håll kan vara lämpligt att lägga in transporter i upphandlingarna, men anser inte att det finns anledning att nationellt detaljreglera vilka kvalitetsaspekter som måste vägas in vid varje enskild upphandling.

Alla asylsökande barn har rätt till skolgång. Dock har det på flera håll i landet uppstått svårigheter när man på mycket kort tid behövt ta emot många nya elever. Även detta är en följd av Migrationsverkets snabba upphandlingar. Därtill har ersättningarna till kommunerna för asylsökande barns skolgång inte motsvarat de faktiska kostnaderna.

En snabb inläring av svenska är nyckeln till det svenska samhället och det svenska skolsystemet. Nyanlända barn ska därför ges tillräckligt stöd för att snabbt lära sig språket genom förberedande introduktionsklasser med intensiv språkundervisning. Utbildningen ska bekostas av staten och finnas tillgänglig i alla kommuner.

Parallellt är det viktigt att kommunerna ges möjlighet att finna lösningar för att på ett ändamålsenligt sätt kunna erbjuda alla barn tillgång till en skolgång av god kvalitet. Förutsättningarna till detta förbättras genom att kommunerna få ett större ansvar för mottagandet av asylsökande. Den långsiktighet som kommunerna länge efterfrågat kan på så vis bli verklighet. I stämmoprogrammet *Närodlat integration* föreslår vi fler reformer för att ge kommunerna de verktyg som krävs för att hantera mottagandet av nyanlända.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

6.10

6.11

6.12

Stoppa fruimport och våld mot anknytningskvinnor – motion 6.13

6.13.1 att Migrationsverkets register måste föras även i anknytningspersonens namn – inte bara i den sökandes namn, för att lättare upptäcka fall av serieimporterande män som våldför sig mot anknytningskvinnor,

6.13.2 att kvinnor ska bli informerade om eventuella tidigare domar mot mannen,

6.13.3 att redovisa på vilka sätt Centerpartiet drivit frågan om bättre samordning mellan ansvariga myndigheter – ett aktivt samarbete mellan Länsstyrelser, Migrationsverket, kommuner, landsting och kvinnojourer – som bifölls på idéstämman 2013,

6.13.4 att redovisa på vilka sätt Centerpartiet drivit frågan om att nolltolerans mot våld mot kvinnor ska gälla alla kvinnor i Sverige, så även för anknytningskvinnor med tillfälligt uppehållstillstånd – som bifölls på idéstämman 2013,

6.13.5 att redovisa på vilka sätt Centerpartiet drivit frågan att den s.k. 2-årsregeln i utlänningslagen inte ska kunna utgöra en risk för anknytningskvinnor med tillfälligt uppehållstillstånd, och ev. medföljande barn, att riskera utvisning om kvinnan avbryter anknytningen till mannen pga fysiskt eller psykiskt våld. Alltså hur tillämpningen av våldsregeln i Utlänningslagen har stärkts.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en mycket angelägen fråga. Det finns uppenbara behov av att säkerställa att den som flyttar till Sverige i syfte att gifta sig eller inleda ett samboförhållande kan lita på att det skydd som lagen medger också gäller i verkligheten. Partistyrelsen anser det mycket bekymmersamt att den så kallade tvåårsregeln leder till att kvinnor i vissa fall pressas att stanna kvar i en relation där våld förekommer. Detta har därför uppmärksammats av riksdagsgruppen och drivits i motioner. Partiet har också förespråkat en översyn av utlänningslagen.

En viktig del i arbetet med nolltolerans mot våld mot kvinnor är att se till så att samordningen mellan berörda myndigheter fungerar avsevärt bättre. I det avseendet menar också partistyrelsen att den översyn av Migrationsverket som redan föreslagits är betydelsefull.

Av integritetsskäl kan det emellertid vara olämpligt att eventuella tidigare domar framförs till partnern i samband med ansökan om uppehållstillstånd. Däremot är det viktigt att den som ämnar migrera som anknytningsperson känner till vilka regler som gäller innan flytten till Sverige.

Partistämman beslutade:

att Migrationsverkets register måste föras även i anknytningspersonens namn, inte bara i den sökandes namn, för att lättare upptäcka fall av serieimporterande män som våldför sig mot anknytningskvinnor.

att nolltolerans mot våld ska gälla alla i Sverige och att den så kallade tvåårsregeln förändras i enlighet med det

att samordningen förbättras mellan ansvariga aktörer såsom länsstyrelser, Migrationsverket, kommuner, landsting och kvinnojourer

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

6.13.3

6.13.4

6.13.5

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

6.13.2

Arbetskraftsinvandring – motion 6.14

6.14.1 att arbetskraftsinvandrare inte måste ha villkor som motsvarar de svenska kollektivavtalen eller branschpraxisen,

6.14.2 att tillstånd för arbetskraftsinvandring inte kopplas till ett visst företag eller en viss bransch.

Partistyrelsens yttrande:

Precis som motionärerna beskriver har det under de senaste åren genomförts flera reformer som gjort det lättare att arbetskraftsinvandra till Sverige. Bland annat genom att det nu är arbetsgivaren och inte myndigheter eller fackliga organisationer som avgör vilka kompetenser som behövs. Den möjlighet som finns till spårbyte från asyl- till arbetskraftsinvandring är också viktig, och Centerpartiet vill att denna möjlighet ska finnas redan från dag ett. Vidare bör det bli möjligt att ansöka om arbetskraftsinvandring också för den som redan befinner sig i Sverige.

När det kommer till lönesättningen för arbetskraftsinvandrare anser partistyrelsen att det är viktigt att samma regler gäller för dessa som för arbetskraften i övrigt. Att göra ytterligare avsteg från den svenska modellen skulle riskera att öppna för en ökad reglering av svensk arbetsmarknad som vore olycklig.

Arbetskraftsinvandringen är mycket viktig såväl för Sverige som land och för många av de företag som har behov av att finna kompetens utomlands. Tyvärr förekommer dock exempel på att systemet utnyttjas, vilket då riskerar att drabba enskilda arbetstagare. För att erbjuda den som arbetskraftsinvandrat till Sverige större trygghet och underlätta för den som vill ta nya steg i karriären är det viktigt att man har möjlighet att byta arbetsgivare.

Slutligen kan partistyrelsen konstatera att Centerpartiet redan vid partistämman i Åre 2011 tog ställning för att slopa kravet på koppling till ett visst yrke och arbetsgivare för den som kommer till Sverige som arbetskraftsinvandrare. I stämmoprogrammet *Närodlad integration* föreslår vi fler reformer för att göra arbetskraftsinvandringen bättre fungerande.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

6.14.2

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

6.14.1

Nyanlända kvinnors möjlighet att komma ut i arbete – motion

6.15

6.15.1 En flexibel och arbetsmarknadsanknuten SFI-undervisning har goda effekter på chansen att få arbete. Det behövs en tydlig struktur där klasser delas in efter studievana, men samtidigt en flexibilitet så att distans- och deltidstudier kan väljas. Det är också viktigt att SFI-undervisningen är inriktad mot den svenska arbetsmarknaden, gärna med inslag av praktik. Detta är redan idag mål för SFI-undervisningen, men har ännu inte nått resultat. Vi föreslår därför en prestationsersättning som utfaller utifrån hur väl målen uppnås. Kvinnor avbryter sin SFI i betydligt högre grad än män på grund av barnafödande – att få möjlighet att läsa vidare på deltid kan vara ett sätt att kombinera föräldraledighet med svenskundervisning.

6.15.2 Personer som kommer till Sverige som "Övriga anhörig invandrare" har inte rätt till introduktionsersättning. Det leder till att bara en tredjedel är inskrivna som arbetssökande ett år efter ankomst. Detta trots att de ofta har lika stora problem att etablera sig på arbetsmarknaden. Denna grupp bör därför få rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

6.15.3 Kvinnor presterar bättre i könsuppdelade verksamheter. Quo Vadis verksamhet i Oslo har under 15 års tid arbetat med uppdelade grupper och där presterar kvinnor betydligt bättre än i könsintegrerade grupper, framförallt i ett tidigt skede.

6.15.4 Vid invandring av familjeskäl ges 2-årigt uppehållstillstånd "medan relationen prövas". Personer med detta uppehållstillstånd har inte rätt till etableringsinsatser/-ersättning och har därför lägre ekonomiska incitament att delta i olika utbildningar. Detta bör förändras.

6.15.5 Kvinnor med utländsk bakgrund är klart överrepresenterade bland dem som tar ut vårdnadsbidrag. Detta blir en återhållande faktor och de deltar inte i lika hög grad i arbetsmarknadsförberedande åtgärder. Vårdnadsbidraget bör därför avskaffas, alternativt ska vårdnadsbidrag avräknas mot försörjningsstöd.

6.15.6 Väntan på förskoleplats är många gånger ett problem för kvinnor. En utbyggnad av förskolan eller reformer som minskar köerna skulle därför ha en positiv effekt på arbetsdeltagandet bland utrikes födda kvinnor. Även informationsinsatser om rättigheter och möjligheter kring förskolan är givande i sammanhanget.

6.15.7 Inför fler individualiserade ersättningar. Idag har man till exempel rätt till bostadsbidrag, även om man/maken arbetar (sammanlagd gemensam inkomst upp till 408 000 om året). På så sätt ges incitament till individen att exempelvis studera eller etablera sig på arbetsmarknaden oavsett vad en eventuell partner gör.

6.15.8 Aktiveringskrav vid försörjningsstöd ska vara lika för kvinnor och män. Idag ställs ofta högre krav på män, vilket gör att de får mer stöd och därför lättare att få jobb. Båda parterna i ett förhållande bör också kallas då kommunen har samtal kring familjens ekonomi.

6.15.9 När en person endast deltar på deltid i etableringsinsatser skall insatsen förlängas. De som idag deltar på 75 % får lika många dagar som den som deltar på heltid, men 25 % mindre insats.

6.15.10 Inled försöksverksamhet med öppna förskolor med extra språkstöd för nyanlända kvinnor med småbarn ska få en naturlig plats att träffas och träna svenska.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en mycket viktig fråga som handlar om nyanlända kvinnors etablering i Sverige. Inte minst för den grupp övriga anhöriginvandrare som beskrivs i motionen är det viktigt att man snabbare kan närma sig arbetsmarknaden.

För denna grupp är naturligtvis språkinläringen av stor betydelse. Bristerna inom Svenska för invandrare (SFI) är välkända. Centerpartiet har återkommande lyft frågan om behovet av mer flexibilitet och yrkesanpassning inom ramen för SFI. Detta är ett område i behov av reformer. Både för den som är på väg att etablera sig på arbetsmarknaden och för nyblivna föräldrar är det viktigt ha möjlighet att lära sig språket på deltid.

Vissa som beviljas uppehållstillstånd av familjescäl har, precis som motionären påpekar, inte rätt till ersättning inom ramen för etableringsuppdraget. Detta är problematiskt då det påverkar incitamenten för dessa personer, oftast kvinnor, att delta i utbildningar eller insatser som syftar till ett närmande till svensk arbetsmarknad. I stämmoprogrammet *Närodlad integration* föreslås omfattande reformer på detta område. Bland annat att ansvaret för de asylsökande såväl som etableringsuppdraget återförs till kommunerna. I samband med att dessa reformer genomförs finns anledning att också se över hur ersättningssystemen och etableringen bör utformas för övriga anhöriginvandrare. Det är rimligt att anta att detta ökade kommunala ansvar också ger kommunerna större möjligheter att anpassa insatser utefter de behov som finns i dessa grupper. På samma sätt ökar möjligheten att ta hjälp av civilsamhället och det lokala föreningslivet i arbetet. Detta gäller naturligtvis även för de verksamheter som bedrivs, både när det gäller insatser med fokus på jobb och utbildning och andra verksamheter såsom öppen förskola, språkkaféer etcetera.

Det finns redan i dag en rad goda exempel i Sverige och utomlands, bland annat med samhällskommunikatörer och samhällsorientering, som är väl värda att sprida till fler kommuner. I det här sammanhanget är också migrations- och integrationsprogrammets förslag om skärpta integrationsaspekter i bidragen till civilsamhällets organisationer viktiga att lyfta.

Centerpartiet driver också frågan om full ekonomisk kompensation till kommunerna för de insatser som görs för asylsökande och nyanlända. Det är viktigt att insatserna kan anpassas så att de som står långt från arbetsmarknaden kan få det stöd de behöver. I stämmoprogrammet *Närodlad integration* föreslår vi fler reformer som ger kommunerna de verktyg som behövs för ett välfungerande mottagande.

Redan vid partistämman i Karlstad 2013 konstaterade Centerpartiet att vårdnadsbidraget skapar särskilda trösklar för nyanlända mammors deltagande i arbetskraften. Vidare gjordes bedömningen att det kan finnas skäl att ompröva bidraget om dessa effekter kvarstår. Partistyrelsen konstaterar att så är fallet och föreslår i det jämställdhetsprogram som läggs fram för stämman att vårdnadsbidraget bör avskaffas. I stämmoprogrammet *Liberal feminism – att bestämma själv* föreslår partistyrelsen fler reformer för en mer jämställd politik.

Det är viktigt att landets kommuner sköter sitt uppdrag i fråga om tillgång till barnomsorg. I många kommuner behöver köerna till förskolan kortas. Dessutom krävs bättre samhällsorientering, som också kommer samtliga nyanlända till del. Denna samhällsorientering är viktig av många orsaker, men att få kunskap om hur barnomsorgen fungerar är en del i detta. Därtill är tillgång till lokala servicekontor viktiga för att skapa kontaktytor mellan nyanlända och olika samhällsfunktioner, civilsamhälle och arbetsliv.

Flera kommuner har infört aktiveringskrav inom försörjningsstödet. Partistyrelsen välkomnar detta men anser att det inte finns anledning att detaljreglera på området, utan att kommunerna kan bibehålla visst självbestämmande över dessa system. Samtidigt är det en självklarhet att regelverk och samhällsfunktioner ska behandla kvinnor och män jämställt, och partistyrelsen instämmer därmed i motionärens kritik.

Till frågan om nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden hör också en rad av de övriga reformer som Centerpartiet driver. Det är viktigt att se hur en kraftigt reformerad arbetsförmedling och ett system med jobbfixarpeng kan skapa nya möjligheter att anpassa insatser för att människor med vitt skilda förutsättningar lättare ska kunna komma i arbete. Även inom ramen för detta finns goda skäl att se över hur systemet på bästa sätt kan tillgodose nyanländas behov.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

6.15.1
6.15.3
6.15.4
6.15.5
6.15.6
6.15.8
6.15.10

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

6.15.2
6.15.7
6.15.9

Integration – motion 6.16, 6.17, 6.18, 6.19, 6.20, 6.21

6.16 att en integrationsmiljard införs med fokus på att uppmuntra rätt insatser på ett tidigt stadium.

6.17.1 Migrationsverket ska ha ansvaret för flyktingar och invandrare och ska inte kunna lägga över ansvaret ensidigt på kommunerna,

6.17.2 Migrationsverket måste ge flyktingar en bra introduktion till Sverige. Det gäller att förklara allt som gäller i Sverige, lagar, regler, värderingar och normer. Denna introduktion ska ske på deras hemspråk och inte på svenska. Denna kunskap ska de få innan de ges permanent uppehållstillstånd,

6.17.3 för att flyktingar ska kunna tillgodogöra sig språket och utvecklas är det inte bra att de samlas på ett ställe. De måste få hjälp att kunna bo på olika platser så att de integreras bättre i det svenska samhället,

6.17.4 de kvinnor som kommer hit har rättighet att få utbilda sig och få ett arbete,

6.17.5 ungdomar som kommer till Sverige bör i skolan i svenskundervisningen ha kunskaper om två ämnen som handlar dels om demokrati i Sverige och dels om miljö.

6.18.1 att asylsökande får studera svenska för invandrare i den kommun de befinner sig,

6.18.2 att ett interkommunalt ersättningssystem införs så att den kommun där flyktingen senare kommunplaceras får ersätta den kommun som undervisat vederbörande,

6.18.3 att hyresvärdens representant ska finnas på plats för att visa tillrätta när en grupp flyktingar anländer till ett asylboende,

6.18.4 att skriftlig information om de närmaste omgivningarna som var affär, apotek, vårdcentral etcetera ligger, skall tillhandahållas på de vanligaste språken av hyresvärdens,

6.18.5 att Migrationsverket förbättrar sin kommunikation vid flytt av asylsökande mellan boenden, så att människorna vet vad som pågår och kan känna sig trygga med var de hamnar och varför,

6.18.6 att unga mellan cirka 18-25 år får särskilt snabb handläggning och yrkesvägledning, så de snabbt kommer in i lämpligt arbete eller studier,

6.18.7 att kvinnors situation uppmärksammas, då vissa asylboenden helt domineras av manliga asylsökande.

6.19.1 en utredning angående hur invandrades utbildning/yrkeskunskaper snabbare kan översättas och valideras,

6.19.2 att det, utan fördröjning, finns svenskundervisning på rätt nivå för alla nyanlända.

6.20 Centerpartiet ska arbeta för en snabb förändring av regelverket så att folkbildningen får möjlighet att från dag ett ge asylsökande utbildning i svenska språket samt i hur svenska samhället fungerar.

6.21.1 att Centerpartiet verkar för att LOV ska bli obligatoriskt i alla kommuner,

6.21.2 att Centerpartiet verkar för att bibehålla och utöka RUT till fler verksamhetsområden,

6.21.3 att Centerpartiet verkar för en fortsatt sänkt restaurangmoms,

6.21.4 att Centerpartiet verkar för att företagare ska kunna vara föräldralediga, ink vård av sjukt barn, på rimliga villkor som medger att det finns en verksamhet kvar när ledigheten är över.

Partistyrelsens yttrande:

Integrationen är en av våra stora samhällsutmaningar. För att råda bot på det bristfälliga mottagandet av asylsökande och nyanlända i Sverige presenterade Centerpartiet redan i samband med kommundagarna i Norrköping 2015 en integrationsrapport med 20 förslag för bättre och mer närodlad integration. Inför denna partistämman har arbetet gått vidare och partistyrelsen lägger därför fram stämmoprogrammet *Närodlad integration* som tar avstamp i de 20 punkter som tidigare nämnts, men som också tar upp ytterligare förslag på migrations- och integrationsområdet. Bland dessa förslag återfinns dels en överföring av ansvaret för de asylsökande och för etableringsuppdraget på kommunerna och förslag för en bättre bostadssituation för nyanlända.

Partistyrelsen anser att dessa insatser i kombination med de tidigare föreslagna åtgärderna på integrationsområdet verkningsfullt kan bidra till en avsevärt bättre integrationspolitik. Detta innebär dock att partistyrelsen inte fullt ut delar de slutsatser som framförs i motionerna 6.16 och 6.17, även om vi instämmer i det grundläggande syftet: att underlätta nyanländas integration i Sverige och etableringen på

arbetsmarknaden. Möjligheterna att snabbt kunna få stöd till kompletterande utbildning, språkundervisning, samhällsorientering är mycket viktiga. Det är också nödvändigt att se till så att mottagandet av asylsökande blir jämnare fördelat över landet, något som underlättas av att kommunerna ges ett större ansvar för integrationspolitiken.

Till kommunaliseringen av asylmottagandet hör också att medel överförs från Migrationsverket och Arbetsförmedlingen till kommunsektorn. Vidare bör ett system utformas som gör att kommuner som inte tar sitt ansvar för mottagandet kan köpa platser i andra kommuner samtidigt som de i syfte att öka sitt eget mottagande anmodas göra en handlingsplan. Om detta inte räcker åläggs man betala en avgift till de kommuner som tar ett större ansvar för mottagandet.

Samhällsinformation är mycket viktigt för asylsökande och nyanlända. Det finns ett stort värde i att tidigt förmedla bilden av det svenska samhället och hur det fungerar. Vart man vänder sig om man är i behov av hjälp, hur arbetsmarknaden ser ut, vilka regler som gäller, och hur asylprocessen fungerar. Därför menar partistyrelsen också att den bör göras obligatorisk såtillvida att man får nedsatt dagersättning om man inte deltar. Krav behöver också ställas på att sysselsättning erbjuds på alla asylboenden.

Partistyrelsen instämmer i att det är viktigt att korta handläggningstider, förbättra yrkesvägledningen samt etableringsprocessen och språkutbildningen. Validering och inventering av arbetslivserfarenhet, utbildning och kompetenser måste också påbörjas betydligt tidigare än i dag. Därför är detta också centrala delar i den politik som Centerpartiet presenterat, och bland annat lagt fram för riksdagen i vårbudgetmotionen 2015.

Valfrihetsreformer som LOV är viktiga. Vi ser redan i dag ett påtagligt behov av arbetskraft inom välfärden. I det här sammanhanget fyller nyanlända svenskar en viktig funktion. LOV har varit en framgångsrik reform som ökat valfriheten, öppnat för nya idéer och entreprenörskap samt gett större möjligheter till kontroll över kostnadsutvecklingen. Valfrihetssystem är i dag obligatoriska inom förskola, skola och primärvård. Centerpartiet har sedan tidigare tagit ställning för att utvidga valfriheten till fler områden. Det måste dock vara upp till varje landsting och kommun att avgöra hur man väljer att organisera vården och omsorgen för att säkra valfriheten.

Reformer som RUT och den sänkta matmomsen på restauranger är viktiga delar för att öppna en arbetsmarknad för fler, däribland nyanlända. Möjligheten att starta eget företag är också betydelsefull för många utrikes födda i Sverige. I stämmoprogrammet *Liberal feminism – att bestämma själv* föreslås bland annat en vab-bonus och att föräldraförsäkringen bättre ska ta hänsyn till företagandets förutsättningar.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

6.17.2
6.17.4
6.17.5
6.18.5
6.18.7
6.19
6.20
6.21

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

6.16
6.17.1
6.17.3

6.18.1
6.18.2
6.18.3
6.18.4
6.18.6

Fattiga EU-medborgare och tredjelandsmedborgare med uppehållstillstånd i annat EU-land – motion 6.22, 6.23

6.22.1 att Centerpartiet verkar för att Sverige ska kliva in och genomföra riktade biståndsprojekt med syfte att skapa arbetstillfällen, skola och bostäder åt romerna i Rumänien,

6.22.2 att Centerpartiets riksorganisation ges i uppdrag att utforma detaljerna i hur ovanstående förslag ska kunna genomföras,

6.23.1 att Centerpartiet ska verka för att EU på ett kraftfullt sätt ska ställa krav på länder som Rumänien att inte tillåta diskriminering av de Romer som lever i deras länder,

6.23.2 att Centerpartiet ska verka för att EU ska ge ett starkt stöd till länder som Rumänien för att förbättra Romernas situation,

6.23.3 att Centerpartiet ska verka för att EU ska ta fram regler för hur en medlemsstat som inte uppfyller grundläggande regler som skydd för mänskliga rättigheterna och skydd av nationella minoriteter ska kunna uteslutas ur unionen.

Partistyrelsens yttrande:

Under de senaste åren har ett stort antal fattiga EU-medborgare och tredjelandsmedborgare med uppehållstillstånd i annat EU-land sökt sig till bland annat Sverige. Det är viktigt att vara medveten om att detta handlar om en mycket heterogen grupp människor. Det finns en växande grupp personer, ofta från Rumänien eller Bulgarien, som söker sig till Sverige för att tigga. De har ofta någon typ av boende och familj i hemlandet. Många har tidigare tiggat i södra Europa, men det ökade våldet mot gruppen har gjort att de i ökad utsträckning sökt sig till Sverige. Andra människor i denna kategori är i Sverige för att söka arbete. Den sistnämnda gruppen drar ofta vidare till annat EU-land om de får jobb där.

Den debatt som handlat om organiserat tiggeri har på många sätt landat mycket snett. Många av dem som befinner sig i Sverige tillhör storfamiljer eller kommer från samma by. I de fall dessa grupper tigger så är tiggeriet förvisso organiserat i någon bemärkelse. Det är väldigt svårt att överleva på gatan om man inte samarbetar. Men att förbjuda familjemedlemmar eller grannar att samarbeta med varandra är knappast en framkomlig väg. Om hot, tvång eller människohandel, det vill säga organiserad brottslighet, förekommer så är detta redan i dag olagligt och ska beivras.

Centerpartiet ser inte olika typer av förbud mot tiggeri som en lösning. Grundproblematiken är att det i dagens Europa finns en så utbredd fattigdom att människor ser sig tvungna att lämna sina hemländer. I vissa fall handlar det om folkgrupper, däribland romer, som är utsatta för omfattande diskriminering i sina hemländer, andra har mist sitt jobb i södra Europa till följd av krisen.

Partistyrelsen menar att det är viktigt att EU kan sätta press på berörda länder att ta ansvar för utsatta och fattiga. Vid allvarliga underlåtelser och i de fall då det råder strukturell diskriminering av minoritetsgrupper finns behov av sanktionsmöjligheter.

Samtidigt är det viktigt att EU och medlemsländerna kan bidra till att stötta fattiga EU-medborgare på plats i deras hemländer. Partistyrelsen ser också behov av att i samarbetsprojekt stöttade av EU hjälpa de länder som är berörda med att bygga upp en fungerande socialtjänst. På så sätt kan till exempel svenska kommuner dela med sig av kunskap och erfarenheter för att bygga upp system och institutioner där sådana saknas. För att detta ska vara möjligt måste regelverken i EU anpassas så att inte bara stater kan ta del av de medel som avsätts.

Civilsamhället spelar en otroligt viktig roll för att hjälpa dessa människor. I flera svenska städer bedrivs verksamheter, samarbeten med ideella organisationer, för att hjälpa fattiga EU-medborgare och tredjelandsmedborgare med uppehållstillstånd i annat EU-land att söka jobb. Partistyrelsen ser också ett behov av insatser från Arbetsförmedlingens sida.

Samtliga dessa grupper har rätt till akut vård. Det finns dock behov av att stärka kunskapen bland vårdpersonalen för att man på ett korrekt sätt ska kunna bemöta de här människorna. Möjligheten att skicka räkningen för vård till hemlandet bör också undersökas. Det bör dessutom finnas möjlighet för ideella organisationer att få ekonomiskt stöd för att stötta personer i att kräva vård i hemlandet.

Den som är EU-medborgare har rätt till vård i Sverige, men behöver sitt sjukförsäkringskort för att inte själva få en räkning. Även detta är ett område på vilket dessa människor behöver stöttning för att utkräva sina rättigheter i hemlandet.

Gällande skolgång för barn är det självklart att den som har uppehållsrätt i Sverige för att söka jobb också ska kunna ha barn i skolan. I de fall då uppehållsrätten är oklar, bör det liksom för papperslösa migranter, vara upp till kommunen att avgöra om skola ska erbjudas. Barnfamiljer som bor i bilar, tältläger och på otillåten plats bör dock framför allt få hjälp med att återvända till hemlandet. Sverige kräver i dag ordnade omständigheter för barnfamiljer som sökt asyl och ska avvisas till annat EU-land enligt Dublinförordningen. Liknande krav bör ställas i de här fallen. Det bör också stå kommunerna fritt att, om man så önskar, rikta insatser i form av bostäder och liknande gentemot den här gruppen.

I sammanhanget är det viktigt att konstatera att äganderätten gäller och att det måste vara möjligt att avhysa människor från läger som byggts upp på privat mark. Att otillåtna kåkstäder växer fram är inte hållbart. Vräkningar och avhysningar behöver dock göras med omsorg om människors väl och ve. Människor ska inte behöva frysa ihjäl på våra gator. Härbärgen och liknande bör, när så är lämpligt, ses som en akut åtgärd.

Partistyrelsen ser inte uteslutning ur EU av länder som ej uppfyller grundläggande åtaganden gentemot sina medborgare som en lösning. Snarare är det viktigt att finna lösningar inom EU-systemet som kan leda till att sociala skyddsnet finns och fungerar i hela EU.

Partistämman beslutade:

att fattiga EU-medborgare får hjälp i sina hemländer genom gemensamt finansierade samarbetsprojekt i syfte att bygga upp fungerande socialtjänst på plats,

att möjligheter till sanktioner utarbetas inom EU för att sätta press på länder som gör sig skyldiga till grova underlåtelser i förhållande till utbredd fattigdom eller genom strukturell diskriminering,

att civilsamhället bereds möjlighet att få ekonomiskt stöd för insatser som syftar till att

stötta fattiga EU-medborgare i deras hemländer.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

6.22
6.23.1
6.23.2

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

6.23.3